

บทรายการวิทยุฟันทอล์ค

เรื่อง การเจาะหรือตกแต่งเครื่องประดับอวัยวะช่องปาก (Oral piercing)

ผู้เขียนบทความ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิง ดร.ฤดี สกฤษ์ชตะ

การตกแต่งเครื่องประดับโดยการเจาะเนื้อเยื่อภายในช่องปากหรือรอบช่องปาก ได้รับความนิยมในกลุ่มวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้นบางกลุ่มในบางประเทศ ซึ่งลักษณะเช่นนี้จัดเป็นการแสดงออกทางร่างกายและเป็นศิลปะบนร่างกายอย่างหนึ่ง การตกแต่งเครื่องประดับอวัยวะช่องปาก เป็นการติดหรือฝังเครื่องประดับเช่น ห่วง กระดุม ที่ทำจาก สแตนเลส ไททาเนียม ทอง โลหะผสม หรือวัสดุสังเคราะห์อื่น ๆ ลงไปบนฟัน เนื้อเยื่อภายในช่องปาก หรืออวัยวะรอบช่องปาก โดยการติดเครื่องประดับนี้จะติดได้โดยการกรอฟันหรือเจาะเนื้อเยื่อ เช่น เจาะลิ้น ริมฝีปาก ลิ้นไก่ แก้ม แล้วติดเครื่องประดับลงบนฟัน หรือคล้องยึดเครื่องประดับลงไปตามเนื้อเยื่อที่เจาะรูไว้ โดยตำแหน่งของอวัยวะช่องปากที่พบการเจาะมากที่สุดคือ ลิ้น รองลงมาคือริมฝีปาก

ในปัจจุบันพบว่ารูปแบบการตกแต่งเครื่องประดับในช่องปากมีหลากหลายมากขึ้น เช่น การติดเพชรหรือหินมีค่าบนฟัน การทำครอบฟันหรือครอบฟันทอง ซึ่งมีดาราหรือเซเลบริตี้บางคนโดยเฉพาะในต่างประเทศทำเป็นตัวอย่าง นอกจากนี้ยังมีการสักริมฝีปากทั้งด้านนอกและด้านในอีกด้วย

การติดเครื่องประดับโดยการเจาะฟันหรือเนื้อเยื่อของอวัยวะช่องปากนี้ จะนำไปสู่การสะสมของคราบจุลินทรีย์ การสะสมของเชื้อแบคทีเรียก่อโรค เกิดผลข้างเคียงได้ตั้งแต่ การอักเสบของเนื้อเยื่อเหงือกอักเสบ เหงือกกรัน ฟันผุ เกิดแผลฉีกขาด แผลเป็น เกิดการฝังติดของเครื่องประดับในเนื้อเยื่อซึ่งต้องรักษาโดยการผ่าตัด

ตลอดจนเกิดการสบฟันที่ผิดปกติได้ ในรายที่แพ้โลหะหรือวัสดุที่ใช้ทำเครื่องประดับอาจเกิดอาการแพ้ได้ ในบางรายเครื่องประดับโลหะอาจกระทบกับฟัน เกิดฟันสึกผิดปกติ หรือฟันบิ่นแตกหักได้

เมื่อเกิดการเจาะเนื้อเยื่อในช่องปากย่อมทำให้เกิดแผล ซึ่งผลข้างเคียงของการมีแผลที่รุนแรง คืออาจเกิดการติดเชื้อ เจ็บปวด เกิดแผลเป็น ติดเชื้อไปยังอวัยวะอื่น ๆ เป็นหนอง บวม และเกิดการทำลายเส้นประสาทบริเวณที่มีการเจาะได้ นอกจากนี้อาจเกิดฟันแตกหัก วัสดุอุดในช่องปาก เช่น ฟันที่อุดไว้ ฟันปลอม ครอบฟันในช่องปากเสียหาย เกิดโรคปริทันต์ เครื่องประดับขัดขวางการพูด ทำให้พูดไม่ชัด พูดติดขัดได้ ปากอาจจะปิดไม่สนิท เกิดน้ำลายไหลย่อย เคี้ยวอาหารไม่สะดวก เป็นต้น

จากการศึกษาพบว่า อาการข้างเคียงส่วนใหญ่คืออาการเหงื่อกรัน ซึ่งพบได้ถึง 50% หรือครึ่งหนึ่งของคนที่เจาะริมฝีปากใส่เครื่องประดับ และ 44% ของคนที่เจาะลิ้นใส่เครื่องประดับ 26 %ของคนที่เจาะริมฝีปากใส่เครื่องประดับ และร้อยละ 46 ของคนที่เจาะลิ้นใส่เครื่องประดับเกิดการบาดเจ็บของฟันแท้

ผลข้างเคียงที่รุนแรงที่อันตรายถึงชีวิต เช่น การมีเลือดออก อาการบวม เยื่อบุหัวใจอักเสบ อาการอุดตันทางเดินหายใจในกรณีที่เครื่องประดับตกลงไปในหลอดลม ก็สามารถพบได้ในคนที่ตกแต่งเครื่องประดับภายในช่องปาก

นอกจากนี้ในคนที่ตกแต่งเครื่องประดับภายในช่องปากโดยร้านที่ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่สะอาดอาจได้รับเชื้อโรคที่นำไปสู่โรคตับอักเสบ บาดทะยัก วัณโรค หรือเยื่อบุหัวใจอักเสบได้

การเจาะหรือตกแต่งเครื่องประดับในช่องปากนี้ ระยะเวลาที่ยาวนานจะเกิดผลเสียมากขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะฟันผุ เนื่องจากมีเศษอาหารติดและสะสมมากขึ้นโดยเฉพาะบริเวณที่มีเครื่องประดับ เกิดการแตกบิ่นของตัวฟัน เหงือกอักเสบเกิดโรคปริทันต์

สมาคมทันตแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกาไม่แนะนำให้เด็กหรือวัยรุ่นเจาะอวัยวะภายในช่องปากเพื่อตกแต่งเครื่องประดับ เพราะจะทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกายและไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใด ๆ ที่คุ้มค่า คนที่ได้เจาะหรือตกแต่งเครื่องประดับในช่องปากไปแล้ว ควรทำเพียงระยะสั้น และระหว่างนี้ต้องมีความระมัดระวังไม่เล่นเครื่องประดับเหล่านั้นให้ขยับไปมา รักษาความสะอาดช่องปากอย่างเคร่งครัด คอยตรวจดูว่ามีอาการเจ็บ บวม หรือหนองหรือไม่ หากจะไปเล่นกีฬาควรถอดเครื่องประดับในช่องปากที่ถอดได้ออกให้หมด เพื่อป้องกันอันตรายจากการเล่นกีฬาที่เกิดการกระทบกระแทกของเครื่องประดับกับเนื้อเยื่อหรือฟันในช่องปาก